

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НАН УКРАЇНИ

ЗВІТНО-ВИБОРЧІ СЕСІЇ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ З ОБРАННЯ ПРЕЗИДЕНТА НАН УКРАЇНИ ТА ЧЛЕНІВ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ 6—9 жовтня 2025 року

6—9 жовтня 2025 р. відбулися звітно-виборчі сесії Загальних зборів Національної академії наук України, під час яких було обрано президента НАН України, членів Президії НАН України та затверджено академіків-секретарів відділень Національної академії наук України, обраних загальними зборами відповідних відділень НАН України.

Відповідно до частин 10—12 статті 17 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», пунктів 4.1—4.4, 7.3—7.8 Статуту Національної академії наук України, пунктів 3.1—3.4, 3.6—3.9 Положення про відділення НАН України у Національній академії наук України було проведено звітно-виборчі сесії Загальних зборів НАН України та загальних зборів відділень НАН України. Сесії відбувалися у розосередженому режимі зі створенням виборчих дільниць та з використанням відповідних інформаційно-телекомунікаційних технологій.

6 жовтня 2025 р. відбулася звітна сесія Загальних зборів Національної академії наук України, присвячена підсумкам діяльності Академії у 2020—2025 рр. Відповідно до Статуту НАН України у сесії взяли участь академіки та члени-кореспонденти НАН України, а також делеговані представники наукових колективів установ Академії.

Відкриваючи засідання, президент Національної академії наук України академік НАН України А.Г. Загородній зазначив, що звітна сесія є важливим підсумком п'ятирічної роботи Академії, яка за цей час пройшла через безпрецедентні виклики. «Протягом 2020—2025 рр. установами НАН України реалізовано значну кількість фундаментальних і прикладних досліджень, спрямованих на вирішення актуальних проблем, що постали перед нашою державою. У складних умовах повномасштабної війни ми вистояли, продовжуємо науковий пошук і активно співпрацюємо з

Звітна доповідь президента Національної академії наук України академіка НАН України А.Г. Загороднього. 6 жовтня 2025 р.

Силами оборони України, наближаючи перемогу», — підкреслив очільник Академії.

Потім президент Національної академії наук України академік НАН України **Анатолій Глібович Загородній** виголосив доповідь «Академія в часи викликів: підсумки п'ятиріччя», в якій підсумував реалізацію головних напрямів діяльності НАН України за останні п'ять років (повний текст див. на с. 11).

У доповіді йшлося про результати фундаментальних досліджень, вагомий внесок установ Академії у зміцнення обороноздатності країни, розвиток нових матеріалів і технологій, цифровізацію, розбудову інноваційної інфраструктури, міжнародну співпрацю та підтримку молодих науковців. Президент НАН України акцентував також увагу на реформуванні системи управління Академією, підвищенні ефективності роботи відділень НАН України, поглибленні співпраці Академії з державою, бізнесом і громадянським суспільством. Крім того, в доповіді було сформульовано основні завдання НАН України на наступний період.

В обговоренні звітної доповіді взяли участь:

- директор Радіоастрономічного інституту НАН України академік НАН України **Вячеслав Володимирович Захаренко**;
- директор Інституту молекулярної біології і генетики НАН України академік НАН України **Михайло Арсентійович Тукало**;
- голова Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і техно-

логій доктор фізико-математичних наук **Олександра Вікторівна Антонюк**;

- директор Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України академік НАН України **Анатолій Володимирович Носовський**;

- ректор Львівського національного університету імені Івана Франка академік НАН України **Роман Євгенович Гладішевський**;

- начальник Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки Збройних Сил України член-кореспондент НАН України **Ігор Борисович Чепков**;

- завідувач відділу фізіології живлення рослин Інституту фізіології рослин і генетики НАН України академік НАН України **Віктор Валентинович Швартау**;

- генеральний директор Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського член-кореспондент НАН України **Любов Андріївна Дубровіна**;

- директор Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України член-кореспондент НАН України **Геннадій Анатолійович Баглюк**;

- заступник директора з наукової роботи ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» член-кореспондент НАН України **Сергій Олександрович Кораблін**;

- директор Інституту прикладних систем управління НАН України член-кореспондент НАН України **Олег Валентинович Копійка**.

Учасники обговорення позитивно оцінили роботу Президії НАН України та установ Академії у звітний період, наголосивши на значному внеску вчених Академії у розвиток науки, економіки та оборонно-промислового потенціалу країни.

За результатами обговорення Загальні збори НАН України схвалили Звіт про діяльність Академії у 2020—2025 роках, прийнявши відповідну постанову (див. с. 20).

* * *

7 жовтня 2025 р. відбулася виборча сесія Загальних зборів Національної академії наук України з виборів президента НАН України.

Сесія проходила у розосередженому форматі — зі створенням виборчих дільниць у наукових центрах та установах Академії, а також у режимі відеоконференції, що дало змогу забезпечити участь делегатів з усіх регіонів України.

Головував на засіданні перший віцепрезидент НАН України академік НАН України Володимир Павлович Горбулін.

Відповідно до Статуту НАН України у виборчій сесії взяли участь академіки та члени-кореспонденти НАН України, а також делеговані представники наукових колективів установ Академії у кількості, що дорівнює половині облікового складу дійсних членів і членів-кореспондентів, які беруть участь у роботі Загальних зборів.

На посаду президента НАН України було висунуто дві кандидатури:

1) академіка НАН України Анатолія Глібовича Загороднього — висунуто установами НАН України (Інститут прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача; Інститут математики; Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова; Інститут інформаційних технологій та систем; Інститут програмних систем; Навчально-науковий комплекс «Інститут прикладного системного аналізу» НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Інститут проблем реєстрації інформації; Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова; Відділення фізики гірничих процесів Інституту геотехнічної

механіки ім. М.С. Полякова; Інститут механіки ім. С.П. Тимошенка; Інститут проблем міцності імені Г.С. Писаренка; Інститут технічної механіки НАН України і ДКА України; Інститут транспортних систем і технологій; Інститут гідромеханіки; Інститут фізики; Фізико-технічний інститут низьких температур ім. Б.І. Веркіна; Інститут фізики конденсованих систем ім. І.Р. Юхновського; Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова; Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова; Інститут електронної фізики; Полтавська гравіметрична обсерваторія Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна; Інститут геологічних наук; Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семченка; Науковий центр гірничої геології, гео-екології та розвитку інфраструктури; Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона; Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка; Фізико-технологічний інститут металів та сплавів; НТК «Інститут монокристалів»; Інститут електродинаміки; Інститут проблем безпеки атомних електростанцій; Інститут енергетичних машин і систем ім. А.М. Підгорного; Інститут загальної енергетики; ННЦ «Харківський фізико-технічний інститут»; Інститут ядерних досліджень; Інститут геохімії навколишнього середовища; Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського; Інститут фізичної хімії ім. Л.В. Писаржевського; Інститут хімії високомолекулярних сполук; Інститут хімії поверхні ім. О.О. Чуйка; Центр інноваційних медичних технологій; Інститут молекулярної біології і генетики; Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця; Інститут екології Карпат; Інститут еволюційної екології; Інститут фізіології рослин і генетики; Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного; Національний науково-природничий музей; Національний ботанічний сад імені М.М. Гришка; Інститут гідробіології; Інститут клітинної біології та генетичної інженерії; Інститут харчової біотехнології та геноміки; Інститут морської біології; Інститут економіко-правових досліджень ім. В.К. Мамотова; Інститут історії України; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича; Інститут народознавства; Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні; Ін-

Президентом НАН України обрано академіка НАН України Анатолія Глібовича Загороднього. 7 жовтня 2025 р.

ститут української мови; Північно-Східний науковий центр НАН України і МОН України); академіками НАН України (О.П. Коростельов, О.Я. Григоренко, Л.Г. Руденко); членом-кореспондентом НАН України І.Я. Чугуновим;

2) академіка НАН України Богдана Михайловича Данилишина — висунуто академіком НАН України Ю.Ю. Туницею.

Головуючий на засіданні академік НАН України В.П. Горбулін представив на розгляд учасників зборів питання про порядок проведення виборчої сесії Загальних зборів НАН України та її регламент, які одногосно було затверджено на всіх дільницях шляхом відкритого голосування.

Потім учасники сесії заслухали виступи кандидатів на посаду президента НАН України, які коротко презентували свої виборчі програми, після чого відбулося обговорення. У режимі відеоконференції ці виступи, запитання до кандидатів та відповіді на них транслювалися на всіх виборчих дільницях, що забезпечило відкритість і залученість усіх учасників виборчого процесу.

Далі головуєчий поставив на голосування питання про обрання лічильної комісії для проведення процедури таємного голосування та підрахунку голосів. Шляхом відкритого голосування учасники зборів на всіх дільницях одногосно затвердили відповідне рішення.

Після цього учасники сесії Загальних зборів НАН України перейшли до процедури таємного голосування. На всіх виборчих дільницях учасникам сесії з правом ухвального голосу було роздано бюлетені. Після завершення голосування на кожній з дільниць опечатану скриньку з бюлетенями члени дільничної виборчої комісії у супроводі члена лічильної комісії від відповідного відділення НАН України та одного-двох спостерігачів доставляли до лічильної комісії у Великий конференц-зал НАН України для підрахунку голосів.

Результати таємного голосування доповів голова лічильної комісії академік НАН України М.З. Згуровський. Він повідомив, що загалом на всіх дільницях було роздано 694 бюлетені. За підсумками таємного голосування голоси за кандидатів на посаду президента НАН України розподілилися так:

- за академіка НАН України А.Г. Загороднього — 608 голосів;
- за академіка НАН України Б.М. Данилишина — 60 голосів.

Отже, президентом Національної академії наук України обрано академіка НАН України **Анатолія Глібовича Загороднього**. Загальні збори НАН України одностайно прийняли відповідну постанову (див. с. 21).

* * *

8 жовтня 2025 р. відбулися виборчі сесії загальних зборів відділень НАН України, присвячені обранню академіків-секретарів відповідних відділень.

По Відділенню математики НАН України був один кандидат — в.о. академіка-секретаря Відділення математики НАН України, директор Інституту математики НАН України доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАН України **Олександр Миколайович Тимоха**. За результатами голосування його обрано академіком-секретарем.

По Відділенню інформатики НАН України також було висунуто одного кандидата — академіка-секретаря Відділення інформатики НАН України (2020—2025), заступника директора з наукової роботи Інституту кібернетики

імені В.М. Глушкова НАН України доктора фізико-математичних наук, професора, академіка НАН України **Олександра Миколайовича Хімича**. За результатами голосування його обрано академіком-секретарем.

По Відділенню механіки і машинознавства НАН України було висунуто одного кандидата — директора Інституту механіки ім. С.П. Тимошенка НАН України доктора технічних наук, професора, академіка НАН України **Володимира Михайловича Назаренка**. За результатами голосування його обрано академіком-секретарем.

По Відділенню фізики і астрономії НАН України був один кандидат — директор Інституту фізики НАН України доктор фізико-математичних наук, академік НАН України **Михайло Віталійович Бондар**. За результатами голосування його обрано академіком-секретарем.

По Відділенню наук про Землю НАН України було висунуто одного кандидата — директора Інституту геологічних наук НАН України доктора геологічних наук, професора, академіка НАН України **Стеллу Борисівну Шехунову**. За результатами голосування її обрано академіком-секретарем.

По Відділенню матеріалознавства НАН України також був один кандидат — академік-секретар Відділення матеріалознавства НАН України (2020—2025), директор Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України доктор технічних наук, професор, академік НАН України **Ігор Віталійович Кривцун**. За результатами голосування його обрано академіком-секретарем.

По Відділенню енергетики та енергетичних технологій НАН України було висунуто трьох кандидатів — директора Інституту загальної енергетики НАН України доктора технічних наук, професора, академіка НАН України **Віталія Павловича Бабака**; директора Інституту електродинаміки НАН України доктора технічних наук, професора, академіка НАН України **Андрія Федоровича Жаркіна**; директора Інституту енергетичних машин і систем ім. А.М. Підгорного НАН України доктора технічних наук, професора, академіка НАН України **Андрія Ві-**

кторовича Русанова. За результатами голосування обрано **Андрія Вікторовича Русанова**.

По Відділенню ядерної фізики та енергетики НАН України було два кандидати — заступник генерального директора ННЦ «Харківський фізико-технічний інститут» доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАН України **Ігор Євгенійович Гаркуша**; начальник відділу статистичної фізики та квантової теорії поля Інституту теоретичної фізики ім. О.І. Ахієзера ННЦ «Харківський фізико-технічний інститут» доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАН України **Юрій Вікторович Слюсаренко**. За результатами голосування академіком-секретарем обрано **Ігоря Євгенійовича Гаркушу**.

По Відділенню хімії НАН України було висунуто двох кандидатів — завідувача відділу хімії твердого тіла Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України доктора хімічних наук, професора, академіка НАН України **Анатолія Григоровича Білоуса**; завідувача відділу каталітичних синтезів на основі одновуглецевих молекул Інституту фізичної хімії ім. Л.В. Писаржевського НАН України доктора хімічних наук, професора, академіка НАН України **Петра Євгеновича Стрижака**. За результатами голосування обрано **Петра Євгеновича Стрижака**.

По Відділенню біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України було висунуто двох кандидатів — заступника директора з наукової роботи Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України доктора біологічних наук, професора, академіка НАН України **Сергія Олексійовича Костеріна**; директора Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України доктора біологічних наук, професора, академіка НАН України **Миколу Яковича Співака**. За результатами голосування обрано **Миколу Яковича Співака**.

По Відділенню загальної біології НАН України було висунуто одного кандидата — директора Інституту гідробіології НАН України доктора біологічних наук, професора, академіка НАН України **Сергія Олександровича Афанасьєва**. За результатами голосування його обрано академіком-секретарем.

Сесія Загальних зборів НАН України з обрання першого віцепрезидента, віцепрезидентів та членів Президії НАН України і затвердження академіків-секретарів відділень НАН України, обраних напередодні загальними зборами відділень. 9 жовтня 2025 р.

По Відділенню економіки НАН України був один кандидат — директор ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» доктор економічних наук, професор, академік НАН України **Валерій Михайлович Геєць**. За результатами голосування його обрано академіком-секретарем.

По Відділенню історії, філософії та права НАН України було висунуто одного кандидата — доктора юридичних наук, професора, академіка НАН України Олександра Любимовича Копиленка. За результатами голосування він не набрав достатньої для обрання кількості голосів. У цьому разі Президія НАН України має призначити виконувача обов'язків академіка-секретаря.

По Відділенню літератури, мови та мистецтвознавства НАН України було висунуто одного кандидата — в.о. академіка-секретаря Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України, директора Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України доктора філологічних наук, професора, академіка НАН України **Богдана Миколайовича Ажнюка**. За результатами голосування його обрано академіком-секретарем.

* * *

На засіданні Загальних зборів Національної академії наук України 9 жовтня 2025 р. відбу-

лося обрання першого віцепрезидента, віцепрезидентів і членів Президії НАН України та затвердження академіків-секретарів відділень Академії, обраних напередодні загальними зборами відділень.

За результатами таємного голосування обрано: першим віцепрезидентом НАН України — академіка НАН України **Вячеслава Леонідовича Богданова**; віцепрезидентами НАН України — академіка НАН України **Володимира Павловича Горбуліна**; академіка НАН України **Володимира Григоровича Радченка**; академіка НАН України **Олега Олексійовича Рафальського**; академіка НАН України **Володимира Петровича Семиноженка**.

Членами Президії НАН України обрано: академіка НАН України **Анатолія Федоровича Булата**; академіка НАН України **Бориса Володимировича Буркинського**; академіка НАН України **Олександра Любимовича Копиленка**; академіка НАН України **Вячеслава Григоровича Кошечка**; академіка НАН України **Романа Михайловича Кушніра**; академіка НАН України **Василя Васильовича Лазоринця**; академіка НАН України **Сергія Івановича Пирожкова**; академіка НАН України **Валерія Андрійовича Смоля**; академіка НАН України **Віталія Івановича Цимбалюка**; члена-кореспондента НАН України **Володимира Анатолійовича Устименка**; доктора фізико-

Засідання Президії НАН України в новому складі.
9 жовтня 2025 р.

математичних наук **Олександру Вікторівну Антонюк**; доктора філософських наук **Олега Нарцизовича Кубальського**.

Затверджено академіків-секретарів відділень НАН України:

- Відділення математики — академіка НАН України **Олександра Миколайовича Тимоху**;
- Відділення інформатики — академіка НАН України **Олександра Миколайовича Хімича**;
- Відділення механіки і машинознавства — академіка НАН України **Володимира Михайловича Назаренка**;
- Відділення фізики і астрономії — академіка НАН України **Михайла Віталійовича Бондаря**;
- Відділення наук про Землю — академіка НАН України **Стеллу Борисівну Шехуну**;
- Відділення матеріалознавства — академіка НАН України **Ігоря Віталійовича Кривцуна**;
- Відділення енергетики та енергетичних технологій — академіка НАН України **Андрія Вікторовича Русанова**;
- Відділення ядерної фізики та енергетики — академіка НАН України **Ігоря Євгенійовича Гаркушу**;
- Відділення хімії — академіка НАН України **Петра Євгеновича Стрижака**;
- Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології — академіка НАН України **Миколу Яковича Співака**;

• Відділення загальної біології — академіка НАН України **Сергія Олександровича Афанасьєва**;

• Відділення економіки — академіка НАН України **Валерія Михайловича Гейця**;

• Відділення літератури, мови та мистецтвознавства — академіка НАН України **Богдана Миколайовича Ажнюка**.

Загальні збори НАН України одностайно прийняли відповідні постанови (див. с. 21—23).

* * *

Після завершення виборів новообрані члени Президії НАН України провели своє перше засідання, під час якого було розглянуто та затверджено низку важливих кадрових питань.

Президія НАН України ухвалила рішення про призначення голів секцій Національної академії наук України:

- Секції фізико-технічних і математичних наук — академіка НАН України **Вячеслава Леонідовича Богданова**;
- Секції хімічних і біологічних наук — академіка НАН України **Володимира Григоровича Радченка**;
- Секції суспільних і гуманітарних наук — академіка НАН України **Олега Олексійовича Рафальського**.

Було також призначено голів регіональних наукових центрів Національної академії

наук України і Міністерства освіти і науки України:

- Західного наукового центру — академіка НАН України **Зіновія Теодоровича Назарчука**;
- Південного наукового центру — академіка НАН України **Бориса Володимировича Буркинського**;
- Північно-Східного наукового центру — академіка НАН України **Володимира Петровича Семиноженка**;
- Придніпровського наукового центру — академіка НАН України **Анатолія Федоровича Булата**;
- Донецького наукового центру — члена-кореспондента НАН України **Володимира Анатолійовича Устименка**.

На члена Президії НАН України доктора філософських наук **Олега Нарцизовича Кубальського** покладено виконання обов'язків головного вченого секретаря НАН України.

На члена Президії НАН України академіка НАН України **Валерія Андрійовича Смолія** покладено виконання обов'язків академіка-секретаря Відділення історії, філософії та права НАН України до обрання та затвердження академіка-секретаря цього відділення в установленому порядку.

Виконувачами обов'язків членів Президії НАН України призначено академіка НААН України **Ярослава Михайловича Гадзала**; академіка НАН України **Станіслава Олексійовича Довгого**; академіка НАПрН України **Володимира Андрійовича Журавля**; академіка

НАН України **Василя Григоровича Кременя**; академіка НАН України **Віктора Дмитровича Сидоренка**.

Радниками Президії Національної академії наук України затверджено академіка НАН України **Леоніда Васильовича Губерського**; академіка НАН України **Миколу Григоровича Жулинського**; академіка НАН України **Михайла Захаровича Згуровського**; академіка НАН України **Миколу Тимофійовича Картеля**; академіка НАН України **Олександра Васильовича Кириленка**; академіка НАН України **Сергія Васильовича Комісаренка**; академіка НАН України **Еллу Марленівну Лібанову**; академіка НАН України **Леоніда Михайловича Лобанова**; академіка НАН України **Вадима Михайловича Локтева**; академіка НАН України **Зіновія Теодоровича Назарчука**; академіка НАН України **Олександра Миколайовича Пономаренка**; академіка НАН України **Олексія Семеновича Онищенка**; академіка НАН України **Ярослава Степановича Яцківа**; академіка НАН України **Володимира Михайловича Литвина**.

Президія НАН України призначила також на посаду першого заступника головного вченого секретаря НАН України, начальника Науково-організаційного відділу Президії НАН України кандидата фізико-математичних наук **Валерія Антоновича Котенка**.

За матеріалами засідання підготувала О.О. Мележик